

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 551)
retlige og indre anliggender ministerråd
(Offentligt)

REU, Alm. del - bilag 685 (Løbenr. 10389)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	31. januar 2003

Under henvisning til Europaudvalgets skrivelse af 17. december 2002 (Alm. del – bilag 398) vedlægges Udenrigsministeriets, Justitsministeriets og Integrationsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 42.

Udenrigsministeriet Den 29. januar 2003

Justitsministeriet

Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration

Besvarelse af Folketingets Europaudvalgs spørgsmål 42 af 17. december 2002 (alm. del – bilag 398).

Spørgsmål:

"Regeringen bedes – som lovet på Europaudvalgets møde fredag den 29. november 2002 – fremsende et notat med en redegørelse for, hvorledes Danmarks retsstilling vil være på de områder, hvor Danmark måtte have parallelaftaler henholdsvis de områder, hvor Danmark ikke måtte have parallelaftaler, såfremt Danmarks forbehold på området for retlige og indre anliggender ophæves ved en folkeafstemning."

Svar:

Der vedlægges Udenrigsministeriets, Justitsministeriets og Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integrations notat af 29. januar 2003 om eventuelle parallelaftalers betydning for Danmarks retsstilling ved ophævelse af EU-forbeholdet for retlige og indre anliggender.

N O T A T

Eventuelle parallelaftalers betydning for Danmarks retsstilling ved ophævelse af EU-forbeholdet for retlige og indre anliggender.

Det følger af det danske forbehold i Edinburgh-afgørelsen, at Danmark deltager i det retlige samarbejde på mellemstatsligt grundlag.

Amsterdam-traktaten medførte, at det civilretlige samarbejde samt områderne vedrørende asyl, indvandring og ydre grænser blev overført fra EU-samarbejdets 3. søjle til den 1. søjle, dvs. fra samarbejde på mellemstatsligt grundlag til samarbejde på overstatsligt grundlag. Som nærmere angivet i protokol nr. 5 om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, deltager Danmark derfor ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger på de ovennævnte områder, og disse er ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Visumsamarbejdet henhører ligeledes under 1. søjle, idet visse foranstaltninger vedrørende visum dog allerede inden Amsterdam-traktaten var omfattet af samarbejdet i 1. søjle og derfor ikke berøres af forbeholdet, jf. herved protokollens artikel 4.

Siden Amsterdam-traktaten trådte i kraft den 1. maj 1999, er der vedtaget en række fællesskabsretsakter, der er omfattet af det danske forbehold, og som Danmark ikke har mulighed for at tilslutte sig efter den særlige Schengen-procedure i artikel 5 i Protokollen om Danmarks stilling. Så længe forbeholdet opretholdes, vil en eventuel dansk tilknytning til disse retsakter derfor alene kunne ske ved konkrete mellemstatslige aftaler mellem Danmark og Fællesskabet om de enkelte fællesskabsretsakter.

Sådanne "parallelaftaler" vil i givet fald kunne indgås med fuld respekt af forbeholdet, idet forbeholdet vedrørende det retlige samarbejde - som det fremgår af Edinburgh-afgørelsen – retter sig mod samarbejdets overstatslige karakter og ikke dets indhold. Danmark kan med andre ord deltage fuldt ud i det retlige samarbejde, så længe det foregår på mellemstatsligt grundlag. Dette er også grundlaget for den særlige ordning vedrørende Schengen-relaterede retsakter, der fremgår af protokollens artikel 5.

Indgåelsen af parallelaftaler vil have til formål i videst muligt omfang på mellemstatsligt grundlag at ligestille Danmark med de øvrige medlemsstater for så vidt angår de rettigheder og pligter, der følger af det fællesskabsinstrument, parallelaftalen vedrører. Der forventes således ikke at blive fastsat afvigende regler i parallelaftalerne, når bortses fra de særlige procedurer, der er nødvendige, fordi Danmarks tilslutning sker ved mellemstatslig aftale og ikke ved deltagelse i selve fællesskabsretsakten.

På det civilretlige område har Danmark anmodet om at blive tilknyttet følgende retsakter på mellemstatsligt grundlag:

- **Konkursforordningen**

: Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs (ikrafttræden den 31. maj 2002).

- **Bruxelles II-forordningen**

: Rådets forordning (EF) nr. 1347/2000 af 29. maj 2000 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn (ikrafttræden den 1. marts 2001).

- **Forkyndelsesforordningen**

: Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (ikrafttræden den 31. maj 2001).

- **Bruxelles I**

-forordningen: Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (ikrafttræden den 1. marts 2002).

På asyl- og indvandringsområdet har Danmark anmodet om at blive tilknyttet følgende retsakter på mellemstatsligt grundlag:

- **Eurodac-forordningen**

: Rådets forordning (EF) nr. 2725/2000 af 11. december 2000 om oprettelse af "Eurodac" til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen (ikrafttræden 15. december 2000 og operativ iværksættelse af databasen den 15. januar 2003).

- **Aftale om Dublin-regelsættet med Norge og Island**

: Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og republikken Island og kongeriget Norge om kriterier og mekanismer for fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning indgivet i en medlemsstat eller i Island eller Norge, vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15.-16. marts 2001 (ikrafttræden 1. april 2001).

Kommissionen har henholdsvis den 2. juli og den 13. august 2002 anmodet Rådet om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Danmark om indgåelse af parallelaftaler på fire af de seks områder. Det drejer sig om Bruxelles I-forordningen, Forkyndelsesforordningen, Eurodac-forordningen og Fællesskabets aftale om Dublin-regelsættet med Norge og Island. Kommissionen understreger i sine anmodninger til Rådet, at parallelaftaler er af ekstraordinær og midlertidig karakter, at parallelaftaler alene kan accepteres, hvis dette er i Fællesskabets interesse, og at løsningen på langt sigt efter Kommissionens opfattelse må bestå i, at Danmark giver afkald på sin protokol. Rådet forventes at tage stilling til forhandlingsmandaterne i første halvår af 2003, hvorefter formelle forhandlinger mellem Danmark og Fællesskabet kan påbegyndes. Der er således endnu ikke indgået parallelaftaler med Danmark på nogen af de områder, der omfattes af forbeholdet.

Det følger af artikel 7 i Protokollen om Danmarks stilling, at Danmark til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser kan beslutte at ophæve forbeholdet. I så fald vil Danmark fuldt ud gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for rammerne af Den Europæiske Union. Denne forpligtelse er helt generel og vil dermed gælde, uanset om der tidligere måtte være indgået parallelaftaler vedrørende nogle af disse foranstaltninger. Danmarks retsstilling ved en eventuel ophævelse af forbeholdet påvirkes med andre ord ikke af, om der er indgået parallelaftaler eller ej.

Det følger af det anførte, at eventuelle parallelaftaler skal udformes således, at de bortfalder ved forbeholdets eventuelle ophævelse, hvor Danmark i henhold til protokollens artikel 7 vil skulle gennemføre de fællesskabsretsakter (forordninger og direktiver mv.), som på det tidspunkt er gældende mellem de øvrige EU-lande.

Det bemærkes, at nogle af de fællesskabsretsakter, som Danmark ved en eventuel ophævelse af forbeholdet skal gennemføre, efter deres indhold vil finde umiddelbar anvendelse her i landet. Andre retsakter vil derimod nødvendiggøre gennemførelseslovgivning med henblik på at bringe dansk ret i overensstemmelse med EU-retten i forbindelse med en eventuel ophævelse af forbeholdet.

Hvis der på et konkret område er indgået en parallelaftale, vil dansk ret på forhånd være indholdsmæssigt i overensstemmelse med den retsakt, parallelaftalen vedrører. Parallelaftaler får dermed den praktiske betydning,

at de materielle ændringer af dansk ret, som en eventuel ophævelse af forbeholdet nødvendiggør, samlet set bliver mindre.

Hvad der er sagt ovenfor om områder, hvor der er indgået parallelaftaler, gælder også for retsakter, der falder ind under Schengen-samarbejdet, og hvor Danmark i medfør af protokollens artikel 5 har truffet afgørelse om at ville gennemføre den pågældende retsakt i den nationale lovgivning.